

Ministru kabineta noteikumi Nr. 547

Rīgā 2020. gada 2. septembrī (prot. Nr. 51 9. §)

**Grozījumi Ministru kabineta 2010. gada 13. aprīļa noteikumos
Nr. 358 "Noteikumi par transportlīdzekļu vadītāju apmācību
un transportlīdzekļu vadītāju apmācības programmām"**

*Izdoti saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma
22. panta ceturto daļu
un Autopārvadājumu likuma
6.¹ panta trešo daļu un 30.¹ panta trešo daļu*

1. Izdarīt Ministru kabineta 2010. gada 13. aprīļa noteikumos Nr. 358 "Noteikumi par transportlīdzekļu vadītāju apmācību un transportlīdzekļu vadītāju apmācības programmām" (Latvijas Vēstnesis, 2010, 65. nr.; 2013, 58. nr.; 2016, 131. nr.) šādus grozījumus:

1.1. papildināt 4. punktu aiz vārda "parauga" ar vārdu "elektronisks";

1.2. izteikt 6. punktu šādā redakcijā:

"6. Lai saņemtu mācību karti, autoskola iesniedz CSDD iesniegumu (2. pielikums) un dokumentus, kas apliecina, ka autoskolas īpašumā ir mācību telpas, braukšanas mācību laukums un attiecīgi transportlīdzekļi vai ka ir noslēgts līgums par to izmantošanu.";

1.3. svītrot 11. punktu;

1.4. aizstāt 21. punktā skaitli "15" ar skaitli "30";

1.5. papildināt 36. punktu aiz vārda "nodarbību" ar vārdiem "un konsultāciju";

1.6. izteikt 44.3. apakšpunktu šādā redakcijā:

"44.3. cienīt citus ceļu satiksmes dalībniekus un sadarboties ar tiem, ņemt vērā viņu intereses un nodrošināt visu ceļu satiksmes dalībnieku (īpaši - mazāk aizsargāto satiksmes dalībnieku) drošību";

1.7. izteikt 44.7. apakšpunktu šādā redakcijā:

"44.7. vadīt transportlīdzekli ekonomiski un viedē draudzīgi, mācēt plānot optimālu brauciena maršrutu (pretendentam jāiemācās veidot saprātīgu, apstākļiem atbilstošu brauciena plānu un jāmaks pieņemti atbilstoši lēmumi gan pirms brauciena, gan brauciena laikā);"

1.8. papildināt noteikumus ar 44.8. un 44.9. apakšpunktu šādā redakcijā:

"44.8. pārzināt modernās sistēmas, kas palīdz vadītājam vadīt transportlīdzekli (piemēram, aktīvā kruīza kontrole, sadursmes novēršanas sistēma, braukšanas joslas sistēma, zīmju un apzīmējumu atpazīšanas sistēma), to darbību un iespējamus riskus to nepareizas lietošanas gadījumos;

44.9. apzināties psiholoģisko un emocionālo risku faktoru un savu personisko īpašību ietekmi uz transportlīdzekļa vadīšanu (temperaments, rakstura īpatnības, reakcija uz sociālo spiedienu (piemēram, pasažieri transportlīdzeklī, stresa situācijas)), kā arī spēju adekvāti lemt un atbilstoši rīkoties šādās situācijās, neradot draudus satiksmes drošībai.";

1.9. izteikt 46. punktu šādā redakcijā:

"46. Kad pēc teorētiskās programmas apguves vai braukšanas apmācības beigšanas persona klātienē nokārtojusi attiecīgo autoskolas eksāmenu, autoskola, ievadot informāciju reģistrā, atļauj personai kārtot attiecīgo transportlīdzekļu vadītāja kvalifikācijas iegūšanas eksāmenu. Autoskola, pasniedzējs un instruktors ir atbildīgi par reģistrā ievietotās informācijas atbilstību patiesībai.";

1.10. svītrot 47. punktu;

1.11. papildināt noteikumus ar 49.¹ punktu šādā redakcijā:

"49.¹ Programmas "Ceļu satiksmei reglamentējošo normatīvo aktu sistēma un transportlīdzekļa vadītāja atbildība par ceļu satiksmei reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumiem" (8. pielikums) apmācībai var izmantot ar CSDD saskaņotu attālinātās apmācības platformu, izmantojot informācijas un komunikācijas tehnoloģiju rīkus (turpmāk - e-vidē). Apmācības ilgums e-vidē nedrīkst būt mazāks par apmācības ilgumu klātienē. Pēc katras apgūtās tēmas (moduļa) jābūt zināšanu pārbaudei, kuras laiks netiek ieskaitīts kopējā apmācības laikā. Apmācības laikā jābūt pieejamai pasniedzēja konsultācijai klātienē.";

1.12. papildināt 52. punkta otro teikumu aiz vārdiem "noteiktās mācību stundas" ar vārdiem "vai, ja apmācību veic e-vidē, ir nokārtojusi ieskaite pēc katra moduļa";

1.13. izteikt 54. punktu šādā redakcijā:

"54. Teorētisko priekšmetu apmācība notiek saskaņā ar autoskolas reģistrēto nodarbību grafiku. Pasniedzējs ne vēlāk kā 20 minūtes pēc nodarbības sākuma ievada reģistrā informāciju par apmācāmajām personām, kuras piedalās nodarbībā. Mācību stundu laiku aizliegts izmantot tematisko uzdevumu risināšanai. Ieskaite un pārbaudes darbus iekļauja ārpus noteiktā apmācības laika.";

1.14. svītrot 55. punktā vārdus "un autoskola tām izsniedz apmācības karti";

1.15. svītrot 60. punktā vārdus "tām apmācības kartē ir atzīme, ka";

1.16. izteikt 61. punktu šādā redakcijā:

"61. Instruktors, uzsākot braukšanas nodarbību, informāciju par to ievada reģistrā.";

1.17. izteikt 62. punktu šādā redakcijā:

"62. Sākotnējā apmācība transportlīdzekļu vadītājiem, kas vēlas iegūt C1, C1E, D1, D1E, C, CE, D vai DE kategorijas transportlīdzekļu vadītāja apliecību ar ierakstu vadītāja apliecībā par iegūtajām profesionālajām zināšanām, ir brīvprātīga, izņemot Autopārvadājumu likuma 6.¹ panta 2.¹ daļā un 30.¹ panta 2.¹ vai 2.² daļā noteiktos transportlīdzekļu vadītājus, kuriem jāapgūst šo noteikumu 7. un 12. pielikumā minētajai programmai atbilstošs apmācības kurss.";

1.18. papildināt noteikumus ar 64.¹ punktu:

"64.¹ Autoskolai, kura vēlas iegūt tiesības veikt Autopārvadājumu likuma 6.¹ panta 2.¹ daļā un 30.¹ panta 2.¹ vai 2.² daļā minēto transportlīdzekļu vadītāju apmācību, jāsaņem mācību kartē šo noteikumu 2. nodaļā noteiktajā kārtībā. Lai saņemtu mācību karti, autoskola iesniedz CSDD iesniegumu, pievienojot dokumentus, kas apliecina, ka tai ir:

64.¹ 1. apmācības programma, kurā norādīts katrā modulī ietvertajām tēmām paredzētais mācību stundu skaits (12. pielikums), un īstenošanas plāns, pieejamās mācību metodes, kā arī atrisināti citi organizatoriski jautājumi apmācības veikšanai;

64.¹ 2. atbilstošas kvalifikācijas pasniedzēji un instruktori, kas ieguvuši šo noteikumu 19. punktā noteikto kvalifikāciju;

64.¹ 3. telpas, kurās var notikt nodarbības, attiecīgi mācību uzskates līdzekļi, praktiskajam darbam nepieciešamie resursi un atbilstoši transportlīdzekļi.";

1.19. izteikt 65. punktu šādā redakcijā:

"65. Pēc šo noteikumu 64. vai 64.¹ punktā minēto dokumentu izvērtēšanas CSDD reģistrē periodiskās apmācības vai Autopārvadājumu likuma 6.¹ panta 2.¹ daļā un 30.¹ panta 2.¹ vai 2.² daļā minētās apmācības veicēja tiesības vai sniedz pamatotu atteikumu.";

1.20. izteikt 66. punktu šādā redakcijā:

"66. Periodiskās apmācības ilgums ir 35 stundas, un nodarbību skaits vienā dienā ir septiņas mācību stundas. Periodiskā apmācība sastāv no pieciem moduļiem, un katrs modulis ir septiņas mācību stundas. Periodisko apmācību veido teorētiskās mācības un praktiskā apmācība, kā arī, ja iespējams, ir atļauts izmantot e-vidi vai visaugstākās klases simulatorus priekšmetos, kas nodrošina to efektīvāku apguvi. Periodiskā apmācība e-vidē nedrīkst pārsniegt 12 stundas. Periodiskā apmācība tiek organizēta, lai profesionālie vadītāji varētu atjaunot zināšanas, kas ir būtiskas profesionālo pienākumu izpildē. Periodiskās apmācības laikā atkarīto un nostiprina iepriekš iegūtās zināšanas, kā arī sniedz papildu zināšanas par šo noteikumu 12. pielikumā minētajām tēmām, īpašu uzmanību veltot ceļu satiksmes drošībai, darba aizsardzībai un tam, kā samazināt transportlīdzekļu vadīšanas ietekmi uz vidi. Periodiskajā apmācībā ietver aktualitātes attiecīgajā juridiskajā un tehnoloģiju jomā un, cik vien iespējams, ņem vērā konkrētā vadītāja nepieciešamību pēc noteiktu zināšanu apgūšanas. Ja vadītājs pāriet uz darbu citā jomā, jāņem vērā iepriekš gūtā periodiskā apmācība. Periodiskās apmācības programma jāapgūst ne ilgāk kā triju mēnešu laikā no mācību grupas reģistrēšanas brīža. Ja periodiskā apmācība netiek pabeigta minētajā termiņā, tā jāveic atkārtoti, reģistrējoties jaunā mācību grupā.";

1.21. papildināt noteikumus ar 66.¹ un 66.² punktu:

"66.¹ Autopārvadājumu likuma 6.¹ panta 2.¹ daļā un 30.¹ panta 2.¹ vai 2.² daļā minēto transportlīdzekļu vadītāju apmācības ilgums ir 280 stundas, un tajā ir iekļauta attiecīgās pamatkategorijas teorētiskā apmācība atbilstoši šo noteikumu 7. pielikumam un 20 (minimālais skaits) braukšanas apmācības stundas. Teorētisko nodarbību skaits vienā dienā nepārsniedz septiņas mācību stundas. Atbilstoši šo noteikumu 49.¹ punktam atsevišķas nodarbības var tikt aizstātas, izmantojot apmācību e-vidē, un ne vairāk kā astoņas braukšanas apmācības stundas var tikt aizstātas, izmantojot atbilstošu visaugstākās klases simulatoru.

66.² Autopārvadājumu likuma 6.¹ panta 2.¹ daļā vai 30.¹ panta 2.¹ vai 2.² daļā minētie transportlīdzekļu vadītāji, kuri ieguvuši tiesības veikt kravas pārvadājumus un vēlas paplašināt kvalifikāciju, iegūstot tiesības veikt pasažieru pārvadājumus (vai otrādi), apgūst atbilstošu teorētisko apmācību (12. pielikums) 70 stundu apmērā un piecas braukšanas apmācības stundas.";

1.22. izteikt 68. punktu šādā redakcijā:

"68. Šajā nodaļā minētās apmācības grupas reģistrē šo noteikumu 4.2. apakšnodaļā noteiktajā kārtībā. Mācību stundas, tēmas un apmācāmo personu apmeklējumu pasniedzējs ievada reģistrā saskaņā ar šo noteikumu 54. punkta minētajām prasībām.";

1.23. papildināt noteikumus ar 69.¹ punktu:

"69.¹ Pēc Autopārvadājumu likuma 6.¹ panta 2.¹ daļā un 30.¹ panta 2.¹ vai 2.² daļā minēto transportlīdzekļu vadītāju apmācības beigām autoskola atbilstoši šo noteikumu 46. punktam izdara attiecīgu atzīmi reģistrā, ar to apliecinot, ka apmācāmā persona ir beigusi šo noteikumu 66.¹ vai 66.² punktā minēto apmācību, un atļauj personai kārtot attiecīgo transportlīdzekļu vadītāja kvalifikācijas iegūšanas eksāmenu.";

1.24. izteikt informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvu šādā redakcijā:

"Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 15. jūlija Direktīvas 2003/59/EK par dažu kravu vai pasažieru pārvadāšanai paredzētu autotransporta līdzekļu vadītāju sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu un periodisku apmācību, par Padomes Regulas (EEK) Nr. 3820/85 un Padomes Direktīvas 91/439/EEK grozīšanu un Padomes Direktīvas 76/914/EEK atcelšanu;

2) Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. aprīļa Direktīvas (ES) 2018/645, ar ko groza Direktīvu 2003/59/EK par dažu kravu vai pasažieru pārvadāšanai paredzētu autotransporta līdzekļu vadītāju sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu un periodisku apmācību un Direktīvu 2006/126/EK par vadītāju apliecībām.";

1.25. izteikt 1. un 2. pielikumu šādā redakcijā:

"1. pielikums
Ministru kabineta
2010. gada 13. aprīļa
noteikumiem Nr. 358

Mācību kartes paraugs

Valsts akciju sabiedrība
"Ceļu satiksmes drošības direkcija"

MĀCĪBU KARTE

Nr. _____

Izsniegta _____

(autoskolas nosaukums)

un dod tiesības nodarboties ar _____ kategorijas

transportlīdzekļu vadītāju apmācību _____

(adrese, telpas numurs)

Mācību kartes izsniegšanas datums _____

Mācību karte sagatavota elektroniski un derīga bez paraksta

2. pielikums
Ministru kabineta
2010. gada 13. aprīļa
noteikumiem Nr. 358

Iesniegums mācību kartes saņemšanai

Lūdzu izsniegt mācību karti _____ kategorijas

transportlīdzekļu vadītāju apmācībai _____

(autoskolas nosaukums, reģistrācijas numurs, juridiskā adrese)

Nr. p. k.	Adrese, kurā atrodas mācību telpas	Telpas numurs	Kategorija

Autoskolas vadītājs _____

(vārds, uzvārds)

(paraksts*)

Z. v.*

Kontakttālrunis _____

Piezīme. * Dokumenta rekvizītus "paraksts" un "Z. v." neaizpilda, ja elektroniskais dokuments ir sagatavots atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu.;

1.26. aizstāt 3. pielikuma 2.2. apakšpunktā skaitli "400" ar skaitli "250";

1.27. izteikt 4. pielikumu šādā redakcijā:

"4. pielikums
Ministru kabineta
2010. gada 13. aprīļa
noteikumiem Nr. 358

Mācību telpu un braukšanas mācību laukuma pārbaudes akts

CSDD _____ klientu apkalpošanas centra

_____
(amats, vārds un uzvārds)

piedaloties _____,
(amats, vārds un uzvārds)

pārbaudīja _____:
(autoskolas nosaukums)

• mācību telpu(-as), kas paredzēta(-as) _____ kategorijas(-u)
transportlīdzekļu vadītāju apmācībai

_____
(adrese, kurā atrodas mācību telpa(-as), telpas(-u) numurs)

• braukšanas mācību laukumu, kas paredzēts _____ kategorijas(-u)
transportlīdzekļu vadītāju apmācībai

_____
(adrese, kurā atrodas braukšanas mācību laukums)

Transportlīdzekļi, kas paredzēti attiecīgo kategoriju transportlīdzekļu vadītāju apmācībai (ar x atzīmēt atbilstošo
īpašumtiesību veidu):

Nr. p.k.	Transportlīdzekļa kategorija	Valsts reģistrācijas numurs	Īpašumā	Līgums

1. Mācību uzskates līdzekļi un telpas

1.1. Programma "Ceļu satiksmi reglamentējošie normatīvie akti un ceļu satiksmes drošība"

Telpas numurs _____ Vietu skaits _____

Nr. p.k.	Mācību uzskates līdzekļi	Vērtējums (atbilst/neatbilst)
1.	Magnētiskā tāfele	
2.	Ceļa zīmes un ceļa apzīmējumi (komplekts)	
3.	Ceļu satiksmes regulēšanas luksofori (komplekts)	
4.	Mācību uzskates līdzekļi priekšmetā "Ceļu satiksmi reglamentējošo normatīvo aktu sistēma"	
5.	Mācību uzskates līdzekļi priekšmetā "Ceļu satiksmes noteikumi"	
6.	Mācību uzskates līdzekļi priekšmetā "Vadītāja atbildība par ceļu satiksmi reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumiem"	
7.	Mācību uzskates līdzekļi priekšmetā "Ceļu satiksmes drošība"	

1.2. Programma "Tehniskā informācija un autopārvadājumi"

Telpas numurs _____ Vietu skaits _____

Nr. p.k.	Mācību uzskates līdzekļi	Vērtējums (atbilst/neatbilst)
1.	Mācību uzskates līdzekļi priekšmetā "Transportlīdzekļu uzbūves un ekspluatācijas pamati" B kategorijas transportlīdzekļu vadītāju apmācībai	
2.	Mācību uzskates līdzekļi priekšmetā "Transportlīdzekļu uzbūves un ekspluatācijas pamati" C1 un D1 kategorijas transportlīdzekļu vadītāju apmācībai	
3.	Mācību uzskates līdzekļi priekšmetā "Transportlīdzekļu uzbūves un ekspluatācijas pamati" C un D kategorijas transportlīdzekļu vadītāju apmācībai	
4.	Mācību uzskates līdzekļi priekšmetā "Transportlīdzekļu uzbūves un ekspluatācijas pamati" BE un D1E kategorijas transportlīdzekļu vadītāju apmācībai	
5.	Mācību uzskates līdzekļi priekšmetā "Transportlīdzekļu uzbūves un ekspluatācijas pamati" C1E, CE un DE kategorijas transportlīdzekļu vadītāju apmācībai	
6.	Mācību uzskates līdzekļi priekšmetā "Kravas iekraušana, izvietošana, nostiprināšana un pārvadāšana" C1, C, C1E un CE kategorijas transportlīdzekļu vadītāju apmācībai	

7.	Mācību uzskates līdzekļi priekšmetā "Vadītāja darba un atpūtas laiks" C1, C, D1, D, C1E, CE, D1E un DE kategorijas transportlīdzekļu vadītāju apmācībai	
8.	Mācību uzskates līdzekļi priekšmetā "Pasažieru pārvadāšana maršrutu autobusos" D1, D, D1E un DE kategorijas transportlīdzekļu vadītāju apmācībai	

2. Braukšanas mācību laukums

Nr. p.k.	Kritēriji	Vērtējums (atbilst/neatbilst)
1.	Nepieciešamo figūru izvietojums un atbilstība attiecīgās(-o) kategorijas(-u) transportlīdzekļu vadītāju apmācībai	
2.	Seguma kvalitātes atbilstība	

3. Trūkumi un (vai) priekšlikumi

Minētie trūkumi jānovērš līdz _____
(datums)

4. Atzinums

Mācību telpas atbilst/neatbilst _____ kategorijas(-u) transportlīdzekļu (nevajadzīgo svītrot)

vadītāju sagatavošanai noteiktajām prasībām.

Braukšanas mācību laukums atbilst/neatbilst _____ kategorijas(-u) (nevajadzīgo svītrot)

transportlīdzekļu vadītāju sagatavošanai noteiktajām prasībām.

Datums _____ Paraksti _____

_____
"

1.28. izteikt 8. pielikuma II un III nodaļu šādā redakcijā:

"II. Programma "Ceļu satiksmes drošība" (SD)

Nr. p.k.	Tēma	Apmācības stundu skaits						
		0/A1, 0/B1, A1/A, B1/A, 0/A, 0/A2, A1/A2, B1/A2	B/A, D1/A, C1/A, C/A, D/A, B/A2, D1/A2, C1/A2, C/A2, D/A2	0/B	0/B un C1	B/C1, B/C, C1/C, D1/C	B/D1, C1/D1, C1/D, D1/D, C/D	B/E, D1/E, C1/E, C/E, D/E
1.	Transportlīdzekļa vadītāja sagatavošanās braukšanas uzsākšanai, optimāla brauciena maršruta plānošana	2	0,5	2	3	0,5	0,5	0,5
2.	Motocikla vadītāja ekipējums	1	0,5					
3.	Motocikla vadīšanas specifika, piedaloties ceļu satiksmē	3	1					

4.	Distance un intervāls. Apstāšanās un bremsēšanas ceļš. Akvaplanēšana. Apdzīšana	2	0,5	1,5	1,5	0,5	0,5	0,5
5.	Spēki, kas darbojas uz transportlīdzekli. Slīde	1	0,5	1	1,5	1	1	1
6.	Transportlīdzekļu vadīšana diennaktis tumšajā laikā. Transportlīdzekļu vadīšana dažādos ceļa apstākļos un dažādās satiksmes situācijās	2	0,5	2	2	0,5	0,5	0,5
7.	Alkoholisko dzērienu, narkotisko un psihotropo vielu, kā arī medikamentu lietošanas ietekme uz satiksmes drošību	1	0,5	1	1	0,5	0,5	0,5
8.	Transportlīdzekļa vadītāja personīgo īpašību, uztveres, uzmanības, redzamības, noguruma un citu faktoru ietekme uz satiksmes drošību. Psihofizioloģijas pamati. Mazāk aizsargāto ceļu satiksmes dalībnieku uzvedības īpatnības. Personu ar dažādu veidu invaliditāti (redzes, dzirdes, kustību, garīga rakstura traucējumiem) vajadzības. Dusmu, agresijas un stresa situāciju novēršana. Paša vadītāja uzvedība un lēmumus ietekmējošie faktori	2	0,5	1,5	2	0,5	0,5	0,5
9.	Transportlīdzekļu ekonomiska un videi draudzīga vadīšana. Tolerance, ceļa dalīšana un sadarbība ar citiem ceļu satiksmes dalībniekiem	1	0,5	1	2	0,5	0,5	0,5
10.	Kravas automobiļu vadīšanas īpatnības				2	1		
11.	Kravas autobusu vadīšanas īpatnības						1	
12.	Transportlīdzekļu sastāvu vadīšanas īpatnības							1
	Kopā	15	5	10	15	5	5	5

Piezīme. Šajā nodaļā minētajos apmācības veidos (izņemot 0/B, 0/A1, 0/B1, A1/A, B1/A, 0/A, 0/A2, A1/A2 un B1/A2) šīs nodaļas tabulas 4., 5., 6., 7., 8. un 9. punktā minētās teorētisko priekšmetu apmācības laikā personām saīsinātā veidā atkārtoti nostiprina iepriekš iegūtās zināšanas, kā arī sniedz papildu zināšanas atbilstoši attiecīgās kategorijas transportlīdzekļu vadītāju apmācības programmas prasībām.

III. Programma "Transportlīdzekļu uzbūves un ekspluatācijas pamati" (TI)

Nr. p.k.	Tēma	Apmācības stundu skaits								
		0/B	0/B un C1	B/C, B/C1, C1/C, D1/C	B/D1, C/D	C1/D, D1/D	B/E	D1/E, D/E	C1/E, C/E	
1.	Motociklu, triciklu, kvadriciklu vispārīgā uzbūve, tehniskā apkope un ekspluatācija (rāmis, dzinēji, to darbības pamatprincipi, dzesēšanas un eļļošanas sistēmas, barošanas sistēmas, elektroiekārtas, transmisija, gaitas iekārta, stūres iekārta, bremžu sistēma, ritošā daļa, riepas, papildierīces). Ikdienas tehniskā stāvokļa pārbaude. Transportlīdzekļa aprīkojuma pārbaude un lietošana, modernās vadītāju palīgsistēmas, to darbība un iespējamie riski to nepareizas	5								

	lietošanas gadījumos									
2.	Vieglo automobiļu vispārīgā uzbūve, tehniskā apkope un ekspluatācija (virsbūve, dzinēji, to darbības pamatprincipi, dzesēšanas un eļļošanas sistēmas, barošanas sistēmas, elektroiekārtas, transmisija, gaitas iekārta, stūres iekārta, bremžu sistēma, ritošā daļa, riepas, papildierīces). Ikdienas tehniskā stāvokļa pārbaude. Transportlīdzekļa aprīkojuma pārbaude un lietošana, modernās vadītāju palīgsistēmas, to darbība un iespējamie riski to nepareizas lietošanas gadījumos		5	5						
3.	Kravas automobiļu vispārīgā uzbūve, tehniskā apkope un ekspluatācija (rāmis, virsbūve, dzinēji, to darbības pamatprincipi, dzesēšanas un eļļošanas sistēmas, barošanas sistēmas, elektroiekārtas, transmisija, gaitas iekārta, stūres iekārta, bremžu sistēma, ritošā daļa, riepas, papildierīces). Ikdienas tehniskā stāvokļa pārbaude. Transportlīdzekļa aprīkojuma pārbaude un lietošana, modernās vadītāju palīgsistēmas, to darbība un iespējamie riski to nepareizas lietošanas gadījumos			5	5		5			
4.	Autobusu vispārīgā uzbūve, tehniskā apkope un ekspluatācija (rāmis, virsbūve, dzinēji, to darbības pamatprincipi, dzesēšanas un eļļošanas sistēmas, barošanas sistēmas, elektroiekārtas, transmisija, gaitas iekārta, stūres iekārta, bremžu sistēma, ritošā daļa, riepas, papildierīces). Ikdienas tehniskā stāvokļa pārbaude. Transportlīdzekļa aprīkojuma pārbaude un lietošana, modernās vadītāju palīgsistēmas, to darbība un iespējamie riski to nepareizas lietošanas gadījumos					5	5			
5.	Piekabju veidi, vispārīgā uzbūve, tehniskā apkope un ekspluatācija (rāmis, virsbūve, elektroiekārtas, gaitas iekārta, bremžu sistēma, ritošā daļa, riepas, papildierīces). Sakabes un vilkšanas ierīces, to apkope un ekspluatācija. Ikdienas tehniskā stāvokļa pārbaude. Transportlīdzekļa aprīkojuma pārbaude un lietošana, modernās vadītāju palīgsistēmas, to darbība un iespējamie riski to nepareizas lietošanas gadījumos							3	5	5
	Kopā	5	5	10	5	5	10	3	5	5

Piezīme. Par visiem apmācības veidiem tiek sniegta vispārēja informācija. Uzsvars tiek likts uz ikdienas transportlīdzekļa pārbaudi un ekspluatāciju, lai vadītājs pārliecināti spētu izmantot transportlīdzekļa aprīkojumu un iesaistīties tā uzbūvē, ievērojot personisko drošību un nepārkāpjot izgatavotāja noteiktās garantijas prasības.";

1.29. svītrot 9. pielikumu;

1.30. papildināt noteikumus ar 12. pielikumu šādā redakcijā:

"12. pielikums
Ministru kabineta
2010. gada 13. aprīļa
noteikumiem Nr. 358

Apmācības programma Autopārvadājumu likuma 6.¹ panta 2.¹ daļā un 30.¹ panta 2.¹ vai 2.² daļā noteiktajiem transportlīdzekļu vadītājiem, kuri veic kravas un pasažieru pārvadājumus

Nr. p.k.	Tēma	Kravas pārvadājumi (C un CE)	Pasažieru pārvadājumi (D1; D un DE)
1.	Prasmju attīstīšana attiecībā uz racionālu braukšanu, ievērojot drošības noteikumus		
1.1.	iespējami labi izmantot transmisiju un zināt tās parametrus: līknes, kas attiecas uz motora griezes momentu, jaudu un īpatnējo patēriņu, apgriezīgu mērītāja optimālas izmantošanas diapazonu; pārnesumkārbas pānesumu lietošanas robežu diagrammas		
1.2.	kontrolēt transportlīdzekli, līdz minimumam samazināt nodilumu un nepieļaut darbības traucējumus, pārzināt drošības ierīču tehniskos parametrus un to vadību: bremžu un lēninātāja izmantošanas robežas, bremžu un lēninātāja kombinēta izmantošana, ātruma un pānesuma skaitļa labāka izmantošana, transportlīdzekļa inerces izmantošana, ātruma samazināšanas un bremzēšanas veidu izmantošana, braucot no kalna; rīcība tehniskas kļūmes gadījumā; tādu elektronisku un mehānisku ierīču lietošana kā elektroniskā stabilitātes programma (ESP), uzlabota avārijas bremzēšanas sistēma (AEBS), bremžu pretbloķēšanas sistēma (ABS), vīlces vadības sistēmas (TCS), iebūvētās transportlīdzekļa uzraudzības sistēmas (IVMS) un citas lietošanai apstiprinātas vadītāja palīdzības vai automatizācijas ierīces		
1.3.	zināt, kā optimizēt degvielas patēriņu: degvielas patēriņa optimizācija, izmantojot zināšanas un prasmes attiecībā uz šīs tabulas 1.1. un 1.2. apakšpunktu; satiksmes plūsmas, pienācīga distance līdz citiem transportlīdzekļiem un tās paredzēšanas nozīmība; transportlīdzekļa kustības daudzuma izmantošana, vienmērīgs ātrums, laidens braukšanas stils un atbilstošs spiediens riepās; zināšanas par intelektiskām transporta sistēmām, ar kurām uzlabo braukšanas efektivitāti un palīdz plānot maršrutu		
1.4.	mācēt paredzēt un novērtēt riskus ceļu satiksmē un pielāgoties tiem: spēja apzināties dažādus ceļa, satiksmes un klimatiskos apstākļus un pielāgoties tiem, spēja paredzēt iespējamus notikumus; zināšanas un prasme sagatavot un plānot braucienu ekstremālos laikapstākļos; māka rīkoties ar attiecīgo drošības aprīkojumu un spēja saprast, kad brauciens būtu jāatliek vai jāatceļ ekstremālu laikapstākļu dēļ; spēja pielāgoties ceļu satiksmes riskiem, tostarp ceļu satiksmē bīstamai uzvedībai vai neuzmanīgai transportlīdzekļa vadīšanai, ko izraisījusi elektronisku ierīču lietošana, ēšana, dzeršana, smēķēšana u. tml.; spēja atpazīt bīstamas situācijas, pielāgoties tām un pārvarēt to radīto stresu, jo īpaši saistībā ar transportlīdzekļu lielumu un masu un neaizsargātajiem satiksmes dalībniekiem - gājējiem, velobraucējiem un motorizētiem divriteņu transportlīdzekļiem; spēja identificēt iespējami bīstamas situācijas un pienācīgi izvērtēt, kā šīs iespējami bīstamās situācijas var kļūt par situācijām, kad vairs nav iespējams novērst sadursmi, kā arī spēja izvēlēties un veikt darbības, kas uzlabo drošības rezervi tā, ka no sadursmes tomēr ir iespējams izvairīties gadījumā, ja rodas potenciāla bīstamība		
1.5.	prast izvietot kravu transportlīdzeklī, ievērojot drošības noteikumus un pareizu transportlīdzekļa izmantošanu: spēki, kas iedarbojas uz braucošu transportlīdzekli, pārnesumkārbas pānesumu skaitļu izmantošana atbilstoši transportlīdzekļa noslodzei un ceļa profilam, automātisko transmisijas sistēmu lietošana,		

	transportlīdzekļa vai transportlīdzekļu sastāva kravesības aprēķināšana, kopējā tilpuma aprēķināšana, slodzes sadalījums, ass noslodzes pārsniegšanas sekas, transportlīdzekļa stabilitāte un smaguma centrs, iepakojuma un palešu veidi; galvenās nostiprināmo kravu kategorijas, piestiprināšanas un nostiprināšanas paņēmieni, stiprināšanas siksnu izmantošana, nostiprināšanas ierīču pārbaude, pārkraušanas iekārtu izmantošana, brezenta pārvalka uzlikšana un noņemšana		
1.6.	prast nodrošināt pasažieriem komfortu un drošību: garenvirziena kustību un šķērskustību regulēšana; koplietošanas ceļu izmantošana, izvietotā uz ceļa, laidena bremzēšana, pārkares ievērošana, īpašu infrastruktūru izmantošana (sabiedriskas vietas, paredzētās braukšanas joslas); grūtības apvienot drošu braukšanu ar citiem vadītāja pienākumiem; saskarsme ar pasažieriem, dažu pasažieru grupu īpašas iezīmes (invalīdi, bērni)		
1.7.	prast izvietot kravu transportlīdzeklī, ievērojot drošības noteikumus un pareizu transportlīdzekļa izmantošanu: spēki, kas iedarbojas uz braucošu transportlīdzekli, pānesumkārbas pāmesumu skaitļu izmantošana atbilstoši transportlīdzekļa noslodzei un ceļa profilam, automātisko transmisijas sistēmu lietošana, transportlīdzekļa vai transportlīdzekļu sastāva kravesības aprēķināšana, slodzes sadalījums, ass noslodzes pārsniegšanas sekas, transportlīdzekļa stabilitāte un smaguma centrs		
2.	Noteikumu piemērošana		
2.1.	zināt autotransporta sociālo vidi un to reglamentējošos noteikumus: maksimālie darba laika posmi, kas raksturīgi transporta nozarei; Eiropas Savienības tiesību akti par darba un atpūtas laikiem un tahogrāfu izmantošanu autotransportā - principi, piemērošana un sekas; sodi par tahogrāfa neizmantošanu, nepareizu izmantošanu un neatļautām manipulācijām ar to; transportlīdzekļu vadītāju tiesības un pienākumi sākotnējās kvalifikācijas iegūšanas un periodiskās apmācības jomā		
2.2.	zināt noteikumus, kas reglamentē kravu pārvadājumus: licences pārvadājumu veikšanai, dokumenti, kam jābūt transportlīdzeklī; noteiktu ceļu izmantošanas aizliegumi, ceļu nodevas, pienākumi, kas noteikti standarta līgumos par kravu pārvadāšanu; pārvadājuma līguma dokumentu sagatavošana, starptautisko pārvadājumu atļaujas, pienākumi, kas noteikti Konvencijā par starptautisko kravu autopārvadājumu līgumu, starptautiskās kravas pavadzīmes sagatavošana, robežu šķērsošana, kravas ekspeditori, īpaši preču pavaddokumenti		
2.3.	zināt noteikumus, kas reglamentē pasažieru pārvadājumus: īpašu pasažieru grupu pārvadāšana, drošības aprīkojums autobusos, drošības jostas, transportlīdzekļa noslogojums		
3.	Veselības aizsardzība, satiksmes un vides drošība, pakalpojumi, loģistika		
3.1.	apzināties ceļu satiksmes negadījumu risku un nelaimes gadījumu iespējamību darbā: nelaimes gadījumu veidi darbā transporta nozarē, ceļu satiksmes negadījumu statistika, negadījumi ar kravas automobiļiem/autobusiem, cilvēku dzīvības, materiālie un finansiālie zaudējumi		
3.2.	prast novērst noziedzību un nelegālo imigrāciju: vispārīgas ziņas, ietekme uz vadītājiem, preventīvie pasākumi, pārbaudes punktu saraksts, tiesību akti par pārvadātāju atbildību		
3.3.	prast novērst fizisku risku: ergonomikas principi, riskantas kustības un pozas, fiziskais stāvoklis, manevrēšanas vingrinājumi, individuālā aizsardzība		
3.4.	apzināties fizisko un garīgo spēju svarīgumu: veselīga, sabalansēta uztura lietošanas principi, alkohola, narkotisko un psihotropo vielu vai citu uzvedību ietekmējošu vielu ietekme, noguruma un stresa pazīmes, iemesli, sekas, darba/atpūtas pamata cikla svarīgums		
3.5.	spēt novērtēt avārijas situācijas: izturēšanās avārijas situācijās: situācijas novērtēšana, izvairīšanās no sarežģījumiem negadījumā, palīdzības izsaukšana, palīdzība cietušajiem un pirmās palīdzības sniegšana, reakcija ugunsgrēka gadījumā, kravas automobiļi esošu personu/autobusa pasažieru evakuācija, visu pasažieru drošība, reakcija agresijas gadījumā, negadījuma protokola sagatavošanas		

	pamatprincipi		
3.6.	zināt, kā atbilstoši rīkoties, palīdzot veidot pozitīvu uzņēmuma tēlu: vadītāja rīcība un uzņēmuma tēls: vadītāja sniegto pakalpojumu standarta svarīgā loma uzņēmuma darbā, vadītāja pienākumi, cilvēki, ar ko vadītājam būs darīšana, transportlīdzekļa apkope, darba organizācija, domstarpību saimnieciskās un finansiālās sekas		
3.7.	zināt kravu autopārvadājumu ekonomisko vidi un tirgus organizāciju: autotransports attiecībā pret citiem transporta veidiem (konkurence, nosūtītāji), dažādas autotransporta darbības (komercpārvadājumi, pašpārvadājumi, transporta palīgdarbības), transporta uzņēmumu un transporta palīgdarbību galveno veidu organizācija, dažādas transporta specializācijas (piemēram, autocisterna, kontrolēta temperatūra, bīstamās kravas, dzīvnieku pārvadāšana), pārmaiņas nozarē (piemēram, sniegto pakalpojumu dažādošana, pārvadājumi pa dzelzceļu un autoceļiem, apakšuzņēmuma līgumi)		
3.8.	zināt pasažieru autopārvadājumu ekonomisko vidi un tirgus organizāciju: pasažieru autopārvadājumi attiecībā pret citiem pasažieru pārvadājumu veidiem (dzelzceļš, privātā automašīna), dažādas autotransporta darbības, kas ietver pasažieru autopārvadājumus, izpratne par invaliditāti, robežu šķērsošana (starptautiskie pārvadājumi), pasažieru autopārvadājumu uzņēmumu galveno veidu organizācija		
4.	Praktiskās braukšanas nodarbības	20 (minimālais skaits)	20 (minimālais skaits)
	Kopā	280	280"

2. Šo noteikumu 1.14., 1.15., 1.16. un 1.29. apakšpunkts stājas spēkā 2021. gada 1. jūnijā.

Ministru prezidents *A. K. Kariņš*

Satiksmes ministrs *T. Linkaits*